

LIB. II. *p m* rationem tenebunt Parametrorum sed etiam omnes aliæ Lineæ similiter ductæ , quin etiam Curvarum arcus *AM* & *am* erunt ut *AC* & *ac*. Tum vero etiam Areae similes *APM* & *apm* erunt in ratione duplicata , seu ut *AC²* ad *ac²*. Atque , si sumantur duo puncta homologa *O* & *o* quæcunque , ita ut sit *AO:ao = AC:ac*, ex iisque sub æqualibus angulis *AOM*, *aom* ad Curvas rectæ ducantur *OM* & *om*, erit quoque *OM:om = AC:ac*. Ob similitudinem deinde etiam Tangentes in punctis homologis *M* & *m* ad Axem æqualiter inclinabuntur , atque adeo radii osculi ibidem tenebunt rationem Parametrorum *AC* & *ac*.

439. Hinc patet omnes Circulos esse figuræ similes , quæ continentur æquatione $yy = 2ax - xx$; parique modo omnes Curvæ æquatione $yy = ax$ contentæ , hoc est omnes Parabolæ , erunt inter se figuræ similes. Ex hujusmodi autem æquationibus . quibus Curvas similes contineri vidimus , quia Coordinatae *x* & *y* cum Parametro *a* ubique eundem constituunt dimensionum numerum , si valor ipsius *y* definiatur , reperiatur is æqualis Functioni homogeneæ unius dimensionis ipsarum *a* & *x*. Viciissim ergo , si denotet *P* Functionem homogeneam unius dimensionis ipsarum *a* & *x* , æquatio $y = P$ innumerabiles continebit Curvas similes , quæ oriuntur , si Parametro *a* successive alii atque alii valores tribuantur. Simili autem modo ex hujusmodi æquatione pro Curvis similibus Abscissa *x* æquabitur Functioni unius dimensionis ipsarum *a* & *y* , atque ipsa Parameter *a* æqualis erit Functioni unius dimensionis ipsarum *x* & *y*.

440. Data autem Curva quacunque *AMB* , infinitæ aliæ ipsi similes *amb* per facilem praxin describi possunt. Sumatur enim ratio quæcunque , quam latera homologa Curvæ datae & describendæ inter se tenere debeant , quæ sit $1:n$; atque , si Curva data *AMB* referatur ad Axe *AB* per Coordinatas normales *AP* & *PM* , super Axe simili *ab* capiatur Abscissa *ap* , ut sit *AP:ap = 1:n* , & ex *p* erigatur Applicata normalis *pm* , ut sit pariter *PM:pm = 1:n* , eritque punctum *m* in Curva

Curva simili amb , ita ut puncta M & m sint homologa. C A P. Vel, descriptio quoque ex puncto quocunque fixo O absolvi X VIII. poterit; sumto enim in Curva describenda puncto simili fixo o , fiat perpetuo angulus $o \circ m$ æqualis angulo AOM , & absindatur om , ut sit $OM : om = 1 : n$, eritque punctum m pariter in Curva simili amb . Hoc itaque modo, pro quavis ratione $1 : n$ ad arbitrium assumta, Curva similis describi poterit. Solent autem in hunc finem confici instrumenta mecha-nica, quorum ope figuræ cujuscunque magnitudinis, quæ sint datae similes, delineari possunt.

441. Quod si igitur natura Curvæ propositæ AM exprimatur æquatione quacunque inter Coordinatas $AP = x$, & $PM = y$, inde facili negotio reperietur æquatio pro Curva simili am . Sit enim Abscissa homologa $ap = X$ & Applicata $pm = Y$; erit ex constructione $x : X = 1 : n$ & $y : Y = 1 : n$; unde fit $x = \frac{X}{n}$ & $y = \frac{Y}{n}$. Hi ergo valores in æquatione in x & y data substituti producent æquationem inter X & Y pro Curvis similibus. Si igitur in hac nova æquatione solæ Coordinatae X & Y cum littera n dimensiones constituere censemantur, numerus dimensionum ubique erit nullus; vel, si æquatio, ad fractiones tollendas, multiplicetur per quampiam potestatem ipsius n , orietur æquatio, in qua tres hæ quantitates X , Y , & n ubique eundem dimensionum numerum producant. Supra autem vidimus in omni æquatione pro Curvis similibus ambas Coordinatas cum ea constante, cuius variatione Curvæ similes existunt, ubique eundem dimensionum numerum constituere; quod igitur est criterium æquationum Curvas similes continentium.

442. Quemadmodum in Curvis similibus Abscissæ & Applicatæ homologæ in eadem ratione sive augmentur sive diminuantur; ita, si Abscissæ aliam sequantur rationem, aliam vero Applicatæ, Curva non amplius orientur similes. Verum tamen, quia Curvæ hoc modo ortæ inter se quandam Affinitatem tenent, has Curvas *affines* vocabimus: complectitur ergo Affinitas.

L I B . II. Affinitas sub se similitudinem tanquam speciem: quippe Curvæ affines in similes abeunt, si ambæ illæ rationes, quas Abscissæ & Applicatæ seorsim sequuntur, evadant æquales. Ex Curva **T A B . XXI.** ergo quacunque data *AMB* innumerabiles Curvæ affines **Fig. 88.** reperientur hoc modo; sumatur Abscissa *ap*, ita ut sit *AP*: **Fig. 89.** *ap* = $1:m$; tum constituatur Applicata *pm*, ut sit *PM*: *pm* = $1:n$; sicque, mutando harum rationum $1:m$ & $1:n$, vel alterutram vel utramque, innumerabiles prodibunt Curvæ, quæ primæ *AMB* erunt affines.

443. Exprimatur natura Curvæ datæ *AMB* æquatione quacunque inter Coordinatas orthogonales *AP* = x , & *PM* = y ; atque in Curva affini *amb* modo præcedente descripta ponatur Abscissa *ap* = X , & Applicata *pm* = Υ , ob $x: X = 1:m$, & $y: \Upsilon = 1:n$, erit $x = \frac{X}{m}$ & $y = \frac{\Upsilon}{n}$. Quod si ergo hi valores in æquatione inter x & y data substituantur, proveniet æquatio generalis pro Curvis affinibus inter X & Υ . Ad hujus æquationis naturam penitus evolvendam, ponamus æquationem pro Curva data *AMB* ita esse conformatam, ut Applicata y æquetur Functioni cuicunque ipsius x , quæ sit $= P$, seu esse $y = P$. Si igitur in *P* loco x substitutatur $\frac{X}{m}$, fiet *P* Function nullius dimensionis ipsarum X & m ; ideoque æquatio generalis pro Curvis affinibus ita erit comparata, ut $\frac{\Upsilon}{n}$ æquetur Functioni nullius dimensionis ipsarum X & m ; seu, quod eodem reddit, Functioni nullius dimensionis ipsarum Υ & n æquabitur Functioni nullius dimensionis ipsarum X & m .

444. Discrimen autem inter Curvas similes & affines hoc potissimum est notandum, quod Curvæ, quæ sunt similes respectu unius Axis vel puncti fixi, cædem similes sint futuræ respectu aliorum quorumvis Axium seu punctorum homologorum. Curvæ autem, quæ tantum sunt affines, tales tantum sunt respectu eorum Axium, ad quos referuntur, neque pro lubitu alii Axes, seu puncta homologa, in ipsis dantur, ad quæ

quæ affinitas referri possit. Ceterum vero, notandum est, uti omnes Curvæ similes ad eundem ordinem, atque adeo ad idem Linearum Genus referuntur, ita etiam Curvas affines semper in eodem Linearum ordine eodemque genere comprehendendi. Quæ ut clarius percipientur, similitudinem atque affinitatem nonnullis exemplis Curvarum notiorum illustrasse conveniet.

445. Sit igitur Curva data Circulus ad Diametrum relatus, cujus natura exprimitur æquatione $yy = 2cx - xx$. Ponatur $x = \frac{X}{n}$ & $y = \frac{T}{n}$, atque æquatio inter X & T resultans complectetur omnes Curvas similes; erit autem $\frac{T^2}{n^2} = \frac{2cX}{n} - \frac{XX}{n^2}$, seu, $T^2 = 2ncX - XX$; ex qua patet omnes Curvas Circulo similes quoque esse Circulos, quorum Diametri $2nc$ utcunque discrepant. Ad Curvas autem Circulo affines inventandas ponatur $x = \frac{X}{m}$ & $y = \frac{T}{n}$, prodibitque $\frac{T^2}{nn} = \frac{2cX}{m} - \frac{XX}{mm}$, seu $m^2 T^2 = 2mn^2 cX - nnXX$, quæ est æquatio generalis pro Ellipsi ad alterum Axem principalem relata; unde intelligitur omnes Ellipses esse Lineas curvas Circulo affines. Quare, omnes Ellipses sunt quoque Curvæ inter se affines. Simili autem modo intelligetur, omnes Hyperbolas esse Curvas inter se affines. Ellipses autem, atque etiam Hyperbolæ, in quibus eadem ratio inter binos Axes principales intercedit, Curvæ erunt inter se similes.

446. Quod ad Parabolam æquatione $yy = cx$ expressam attinet, perspicuum quidem est omnes Curvas ipsi similes quoque esse Parabolas, atque adeo omnes Parabolas esse Curvas inter se similes. Quod si autem ad Curvas Parabolæ affines spectemus, posito $y = \frac{T}{n}$ & $x = \frac{X}{m}$, prodibit æquatio $T^2 = \frac{n^2 c}{m} X$, quæ cum etiam sit pro Parabolis, manifestum est,

Euleri *Introduct. in Anal. infin. Tom. II.*

H h

quæ